

NVAB

Postbus 2113, 3500 GC Utrecht
T 030 - 204 06 20
E nvab@nvab-online.nl
W www.nvab-online.nl

Ministerie van SZW
Mr. dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Ministerie van VWS
Mw. drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onze ref: JM/gj 2014-16
Utrecht, 13 oktober 2014

Betreft: SER-advies 'Betere zorg voor werkenden'

Geachte mevrouw Schippers, geachte heer Asscher,

Het verdeelde SER-advies "Betere zorg voor werkenden" maakt het voor de ministers niet gemakkelijk met concrete beleidsplannen te komen, omdat een helder routeplan voor de toekomst van de arbeidsgerelateerde zorg ontbreekt.

Het SER-advies reikt niettemin essentiële verbeterpunten aan voor de arbeidsgerelateerde zorg waarin wij ons herkennen. Voor de NVAB staat niet het verzuimproces centraal maar de werkende. De NVAB meent dat arbeidsgerelateerde zorg gericht moet zijn op het behoeden voor gezondheidsschade veroorzaakt door werk en het behouden van alle vormen van participatie en van duurzame inzetbaarheid van werkenden. Arbeidsgerelateerde zorg is dus van groot belang voor de toekomst van de Nederlandse economie en de samenleving als geheel. Een goed georganiseerde, preventief ingestelde inzet van bedrijfsartsen is daarin onmisbaar, daarover is het SER-advies heel duidelijk. Het zal u niet verbazen dat de NVAB het daar van harte mee eens is.

De NVAB onderschrijft een aantal van de knelpunten die de SER benoemt en die verbetering behoeven: de duurzame inzetbaarheid van de werkenden in Nederland heeft te lijden onder onvoldoende aandacht voor preventie, de toegankelijkheid van de arbeidsgerelateerde zorg schiet tekort voor een substantieel deel van de werkenden, arbeid is onderbelicht in de curatieve gezondheidszorg en de instroom in de opleiding tot bedrijfsarts is onvoldoende.

De bedrijfsarts speelt een essentiële rol in de arbeidsgerelateerde zorg. De bedrijfsarts beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en het functioneren van werkenden middels zijn spilfunctie, zijn positie als de *linking pin* tussen werkgevers, werknemers en professionals in de curatieve gezondheidszorg.

De spilfunctie komt tot uiting:

- in de samenwerking met professionals in de curatieve zorg, waar de focus ligt op herstel van gezondheid en werkvermogen,
- in de multidisciplinaire samenwerking met arboprofessionals binnen bedrijven, die werken aan preventie van gezondheidsbedreigende arbeidsomstandigheden en re-integratie van zieke werknemers,
- in de afstemming met de verzekeringsartsen in de ketenzorg rond arbeidsongeschiktheid en sociale zekerheid.

De NVAB adviseert, in aansluiting op het SER-advies, om met de volgende concrete verbeterpunten aan de slag te gaan:

1. **Samenwerking huisartsen en bedrijfsartsen:** Verbetering van de samenwerking tussen huisartsen en bedrijfsartsen heeft hoge prioriteit. Werkenden hebben slechts één gezondheid en de expertise van zowel de huisarts als de bedrijfsarts is nodig om die gezondheid te behoeden en te behouden. In concrete termen denken wij aan het gezamenlijk met LHV / NHG ontwikkelen van medische richtlijnen en van “LESA’s” (Landelijke Eerstelijns Samenwerkings Afspraken; daarvan bestaat er nu slechts een, over overspanning en burnout). Verder is het noodzakelijk om verwijscriteria en een leidraad voor samenwerking te ontwikkelen.
In het kader van continuïteit van zorg is het wenselijk dat medische gegevens, mits de patiënt daarmee akkoord is, beter met elkaar in verband worden gebracht (bijv. risico op beroepsziekten, blootstellingsgegevens, specifieke belasting). Tevens pleiten wij voor het ontwikkelen en verspreiden van specifieke patiënten-informatie over arbeidsrelevante gezondheidsaspecten.
De NVAB heeft op het vlak van verbetering van de samenwerking tussen huisartsen en bedrijfsartsen diverse voorstellen gereed en zou graag in de gelegenheid worden gesteld die met de vertegenwoordigers van huisartsen tot uitvoering te brengen.
2. **Factor arbeid in de zorg:** Het stimuleren van kennis over arbeid bij de professionals in de curatieve zorg en het vergroten van de betrokkenheid bij arbeidsgerelateerde gezondheidsproblemen. Het introduceren van een module ‘arbeid’ in de opleiding van huisartsen en specialisten is daartoe een middel. Evenals het inbrengen van de factor arbeid in de richtlijnontwikkeling voor het handelen van huisartsen, medisch specialisten en paramedici. Bovendien pleit de NVAB voor een specifieke module over chronische aandoeningen en werk voor HR-managers.
3. **Academisering:** Academisering van arbeids- en bedrijfsgeneeskunde is van groot belang. Het versterken van de wetenschappelijke basis en de infrastructuur van de arbeidsgerelateerde zorg door:
  - het stimuleren van academische werkplaatsen,
  - het ontwikkelen en uitvoeren van onderzoeksprogramma’s,
  - wetenschappelijke verankering door het instellen van hoogleraarsplaatsen op dit vakgebied bij alle Nederlandse faculteiten,
  - structurele verankering van de financiering van de richtlijnontwikkeling.
4. **Arbeidsomstandighedenspreekuur:** Het invoeren van een vrij toegankelijk arbeidsomstandighedenspreekuur zal bijdragen aan preventie en vroegdiagnostiek van arbeidsgerelateerde gezondheidsaandoeningen. Met name voor werknemers in het MKB en voor ZZP-ers schiet de toegankelijkheid tot de bedrijfsarts tekort.
5. **Beroepsziekten:** Het verbeteren van de meldingsprocedure van beroepsziekten door het invoeren van positieve incentives voor zowel werknemers, werkgevers als bedrijfsartsen, waar duidelijke criteria en consequenties aan verbonden worden.
6. **Preventiefondsen:** De NVAB bepleit het opzetten en ontwikkelen van preventiefondsen op branche-/sectorniveau om preventie te faciliteren. Voorbeelden daarvan zijn het toespitsen van Preventief Medisch Onderzoek (PMO) op branches en het aanpassen van arbocatalogi met suggesties voor preventieve interventies.

7. **Eisen aan basiscontract:** De NVAB bepleit eveneens de invoering van en controle op een minimaal basiscontract arbodienstverlening dat voldoet aan de wettelijke vereisten, met als speciale aandachtspunten:
  - alleen gebruikmaken van geregistreerde bedrijfsartsen (i.p.v. arbo-artsen),
  - instemming van werknemersvertegenwoordiging met het afgesloten contract,
  - RI&E, PMO en preventieve interventies standaard opnemen.

8. **Juridisering voorkomen:** Werkgevers en arbodiensten zijn geneigd zich defensief te gedragen om loonsancties van het UWV te voorkomen. Dit kost naar schatting tot wel 40% van het totale arbobudget (dat in de afgelopen jaren toch al drastisch is teruggelopen) en gaat ten koste van aandacht en middelen voor adequate re-integratie en preventie. Deze juridisering leidt tot defensieve geneeskunde en staat nadere samenwerking tussen betrokken beroepsgroepen en instanties in de weg. Daarom stellen wij voor om maatregelen te nemen teneinde deze tendens te doorbreken.

9. **Inkomensverzekeraars:** De NVAB bepleit ook het structureel betrekken van inkomensverzekeraars bij verbetering van de arbeidsgerelateerde zorg zoals door de SER geadviseerd.

10. **Raad van Bedrijfsgeneeskunde:** Het instellen van een Raad van Bedrijfsgeneeskunde die objectiviteit en onafhankelijkheid van het handelen van professionals toetst in geval deze ter discussie worden gesteld. De Raad moet worden gepositioneerd als onafhankelijk orgaan, zoals ook de klachtencommissie aanstellingskeuringen, bijvoorbeeld door deze Raad onder te brengen bij de SER of de Stichting van de Arbeid.

11. **Klinische arbeidsgeneeskunde:** Het positioneren van de klinische arbeidsgeneeskunde en gespecialiseerde centra van arbeid en gezondheid als vast onderdeel van de tweedelijnsgezondheidszorg.

12. **Opleidingsfonds.** Het snel inrichten van een opleidingsfonds voor bedrijfs- en verzekeringsartsen om de instroom te verbeteren, en het optimaliseren van de samenwerking tussen die opleidingen.

13. **Pilot-regio's:** Het opzetten van een aantal pilot-regio's voor een periode van vier jaar waarin ervaring wordt opgedaan met:
  - branche- en sectorgebonden arbodienstverlening conform het SER-advies,
  - samenwerkingsvarianten tussen bedrijfsartsen en de eerstelijns hulpverleners en de inzet van arboverpleegkundigen.

14. **Toezicht en controle op het gebied van privacy.** Het waarborgen van privacy en bestrijden van uitwassen door intensievere aandacht van de Inspectie SZW en IGZ.

Wij zijn natuurlijk graag bereid om bovengenoemde punten nader toe te lichten en zullen waar mogelijk een bijdrage leveren aan het realiseren daarvan.

Met vriendelijke groet,

Jurriaan Penders, Voorzitter NVAB

C.c.: Mw. drs. M.I. Hamer, Voorzitter SER